

Oppilaan nimi:

Luokka:

1. Mitä seuraavat sanat tarkoittavat? Yhdistä oikea käsite ja selitys.

2 p.

Lähimaksu	Sähköiset pankkipalvelut, joihin asiakas tunnistautuu luotettavalla tavalla.
Mobiilimaksaminen	Voit maksaa alle 50 € ostoksia kortilla tai kännykällä ilman tunnuslukua.
Mobiilivarmenne	Maksutapahtuma välitetään myyjälle puhelinoperaattorin kautta.
Verkkopankki	Operaattorin SIM-kortille asentama ominaisuus, jolla voit todistaa henkilöllisyytesi.

2. Vertaile omistusasumista ja vuokra-asumista. Kirjoita kummastakin asumismuodosta kaksi hyvää ja kaksi huonoa puolta kotitalouksien rahankäytön kannalta.

4 p.

omistusasuminen	vuokra-asuminen
+	+
+	+
-	-
-	-

3. Korkotehtävä. Alla on esitetty euribor-koron kehitys 2008 - 2019. Tarkastele kuvaajaa ja vastaa alla oleviin kysymyksiin.

12 kuukauden euribor-korko

Lähde: Macrobond, OP

a) Minä vuonna 12 kuukauden euribor-korko laski miinukselle? _____

1 p.

b) Mitä vaikutuksia negatiivisella korolla on pankin asiakkaalle? _____

2 p.

c) Miten negatiivisten korkojen aika vaikuttaa pankkien toimintaan? Ympyröi oikeat vastaukset.

2 p.

1. Asiakkaat ovat joutuneet maksamaan pankille korkoa tallettamistaan rahoista.
2. Rahan lainaaminen pankista on kallistunut viime vuosina.
3. Pankkien on keksittävä uusia tuotteita ja palveluita saadakseen toiminnastaan tuottavaa.
4. Pankkien varainhankinta vaikeutuu, koska asiakkaat sijoittavat rahansa mieluummin muualle kuin pankkitilille.

4. a) Osakesäästötili otettiin käyttöön 1.1.2020. Mitä osakesäästötili tarkoittaa?

1 p.

---

b) Mitä yhteistä on seuraavilla yrityksillä Amer Sport, Chips, DNA, Finnlines, Hackman, Hartwall, Kemira GrowHow, Kotipizza, Ramirent.

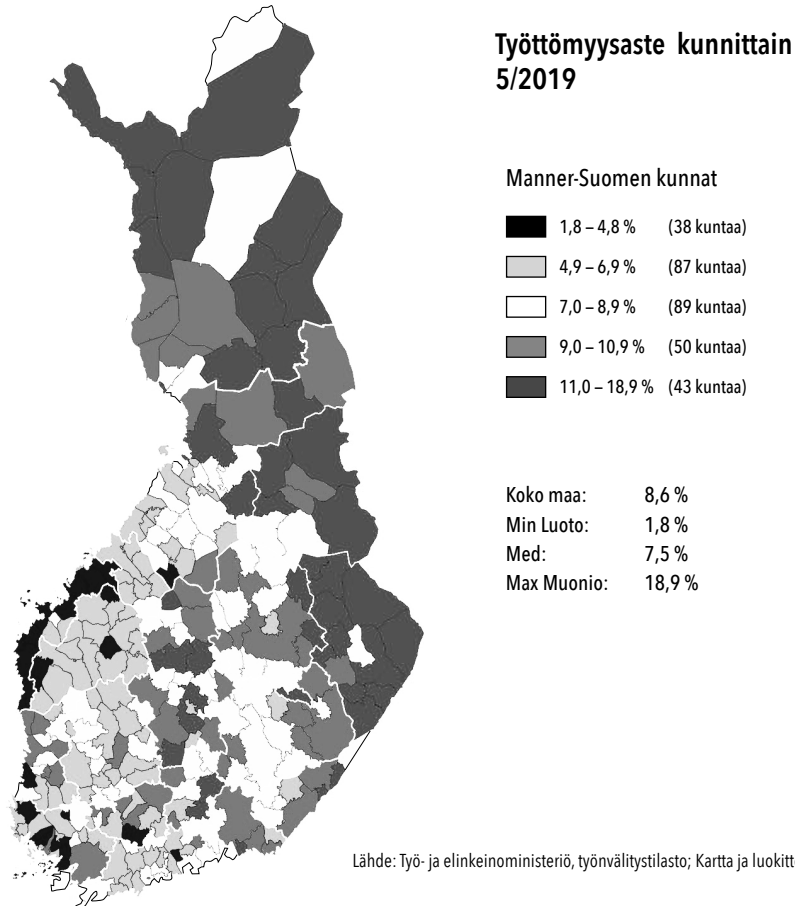
Lähde: Kauppalehti 11.11.2019

1 p.

---

5. Työttömyys Suomessa. Tutki alla olevaa karttaa.

a) Mitkä Suomen osat kärsivät eniten työttömyydestä?

1 p.

---

b) Tietyissä kunnissa kuten Muuramessa ja Taipalsaarella työttömyysaste on matala, vaikka ne sijaitsevat korkean työttömyysasteen alueella. Mitä syitä tälle voi olla? Mainitse kaksi asiaa.

2 p.

---

c) Mitä keinoja Suomen valtiolla on vaikuttaa eri alueiden työttömyyteen? Mainitse kaksi asiaa.

2 p.

6.

Turkulainen Matti toimii eri ravintoloiden ruokaa välittävän palvelun pyörälähettinä. Hän ei ole työsuhteessa yritykseen, vaan tilaukset tulevat lähettisovelluksen kautta. Yhtiö päättää, missä järjestyksessä lähetit saavat tilaukset. Kyse on ns. alustataloudesta. Matille kertyy viikossa keskimäärin työtunteja 30. Hän maksaa itse kaikki työn tekemisestä johtuvat kulut, vakuutukset ja sosiaaliturvamaksut. Tuloja Matille kertyy keskimäärin 1300 €/kk.

Lähde: Yle Uutiset 31.3.2019

a) Millaisia sosiaaliturvaan liittyviä maksuja Matin on itse hoidettava?

2 p.

---

b) Millaisia muita kuluja Matin on maksettava, jotta hän pystyy tekemään työtä?

2 p.

---

c) Millaisia hyviä ja huonoja puolia Matin asemaan työntekijänä liittyy? Mainitse neljä asiaa.

2 p.

7.

Tällä hetkellä (huhtikuu 2020) ravintolat eivät saa tarjota ruokaa ravintolasalissa koronaviruksen takia. Seuraava kysymys koskee poikkeustilaa edeltävää ja sen jälkeistä aikaa. Syksyllä 2019 nousi kohu buffet-ruokailun järjestyksestä kuluttajille myytävänä tuotteena.

Kuvan lähde: <https://www.aamulehti.fi/a/5f7c3856-c7e8-4bc4-ad93-19880cc93c5e> Aamulehti, Juha Sihto.

a) Pohdi kuvan avulla, mitä ongelmia buffet-ruokailussa on ravintolan ja asiakkaan kannalta?

3 p.

---

b) Kuinka ratkaisisit ongelmat?

3 p.

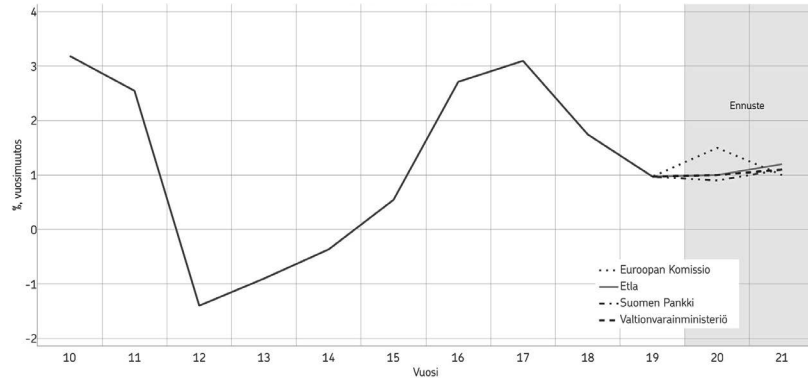

Vastaa alla olevaan kahteen kysymykseen yhtenäisenä esseenä. Käytä vastauksessa alla olevien tilastojen antamia tietoja ja omia tietojasi. Erilaisten ajankohtaisten tietojen käyttäminen vastauksessa on ansio.

- a) Millaisia taloudellisia haasteita Suomen kansantaloudessa on odotettavissa tulevina vuosina?
b) Millaisilla talouspoliittisilla keinoilla tilanteeseen voidaan vaikuttaa?

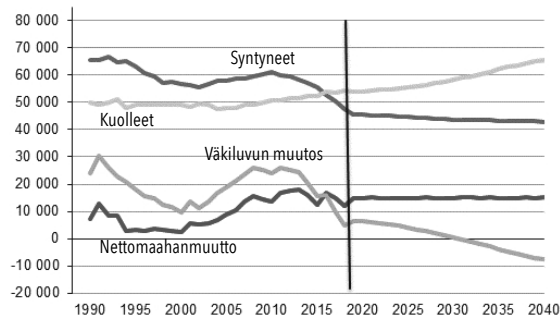
Suomen BKT:n määrä

BKT:n vuosimuutoksen historia perustuu 28.2.2020 julkaistuun aineistoon. Ennusteet ovat sillä hetkellä voimassa olleita ennusteita.

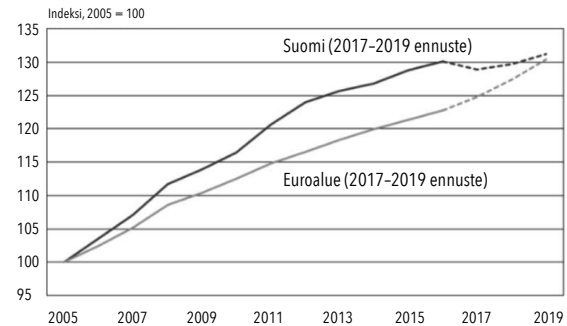
Lähde: Macrobond, VM, Suomen Pankki, Euroopan komissio, Etla

Syntyneet, kuolleet, nettomaahan-muutto ja väkiluvun muutos 1990-2018 ja ennuste 2019-2040

Lähde: Tilastokeskus, julkaistu 30.9.2019.

Keskimääräinen työkustannusten kehitys Suomessa ja euroalueella 2005-2019

Lähteet: Suomen Pankki, Tilastokeskus, EKP.